

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	31335 Українська і англійська мови: переклад та редагування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.06.2023 р.

Справа № 0876/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуєчий,
Александрова Олена Станіславівна,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Сминтина Олена Валентинівна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Колесник Олена Сергіївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П – представник ЗВО,
Мацько Оксана Михайлівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31335
Назва ОП	Українська і англійська мови: переклад та редагування
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП чітко відповідають місії та стратегії ЗВО, зокрема мета ОП полягає у підготовці фахівців, з української та англійської мови із широкою компетенцією та здатних створювати, редагувати і перекладати усні та писемні тексти. ОП зосереджена на практичному застосуванні лінгвістичних компетенцій у текстотворенні і редагуванні українськомовних (оригінальних і перекладних) текстів різних функціональних стилів та жанрів та високому рівні мовленнєвої компетенції. Є Відповідність цілям ОП місії та стратегії КНУ, а саме, спрямованість ОП на формування філолога-дослідника, філолога-лінгвіста, що корелюється з місією та стратегією КНУ, яка відображена в Стратегічному плані розвитку на 2018-2025 рр. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У Відомостях самооцінювання та у Звіті ЕГ є підтвердження того, що здобувачі, випускники, роботодавці та інші стейкхолдери на регулярній основі залучаються до перегляду ОП, вносять свої побажання та рекомендації щодо її удосконалення.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та ПНР абсолютно відповідають тенденціям розвитку спеціальності, зокрема враховують Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (2019), зокрема ПРН сприяють формуванню у випускника компетентностей, що відповідають сучасним потребам ринку праці, та суттєво збільшують перспективи працевлаштування. Введення в ОП міждисциплінарних ОК, а саме «Актуальні питання сучасної політології», «Текстове моделювання за SEO-параметрами», «Менеджмент», «Основи маркетингу» та інші, суттєво підсилили ОП та розширили кар'єрні можливості випускників.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 869 від 20.06.2019 р. Загалом, ОП дозволяє досягати результатів навчання, які забезпечуються цілями, що полягають у підготовці майбутніх фахівців, здатних надавати послуги в галузі англійсько-українського та українсько-англійського перекладу в різноманітних

сферах; здійснювати підготовку й перевірку документів, редагувати і коректувати тексти українською та англійською мовами, створювати різножанрові та різностильові тексти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Українська і англійська мови: переклад та редагування» (<http://surl.li/ghesk>) 2019 року становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, й містить 160 кредитів ЄКТС обов'язкових ОК й 80 кредитів ЄКТС вибіркового ОК, тобто 33,3 % від загального обсягу. Обсяг ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р., № 869). Формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти, досягається обов'язковими ОК та ОК вільного вибору здобувачів.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП збалансована в контексті загального часу навчання: один навчальний рік становить 60 кредитів ЄКТС. Основний фокус ОП передбачає здобуття філологічної освіти з орієнтацією на практичну складову в площині текстотворення й редагування українськомовних текстів. Обов'язкова складова представлена 29 ОК (160 кредитів ЄКТС). Підготовку з української мови забезпечують ОК 8 – 14; ОК 15 – 19, 21; ОК 25.1, 25.3 комплексної дисципліни «Історична лінгвістика» (62 кредити ЄКТС); з англійської мови та перекладу – ОК 22, 24, 26, 28 (47 кредитів ЄКТС); редагування – ОК 20, 22, 23, 28 (17 кредитів ЄКТС). Вибіркова складова має блочний характер, що дозволяє формувати ПРН. Вона підсилює та інтенсифікує прикладний фокус ОП (ВБ 1 «Політична лінгвістика» та ВБ 2 «Бізнес-лінгвістика»), передбачає написання курсової роботи зі спеціалізації. ОП містить додаткові ПРН (20–23).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 «Філологія» й корелює зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р., № 869). Зміст ОП передбачає формування загальнонаукових компетентностей соціально-гуманітарного характеру (ОК 1 – 7); загальнофілологічних компетентностей (ОК 8, комплексні ОК 25, 27); практичних мовних компетентностей з української та англійської мов (ОК 9 – 14; 15 – 19; багатоместрова ОК 26); теоретичних та практичних компетентностей з перекладу та редагування (ОК 21, 22, 23, 24). Погоджуємося з думкою ЕГ, що варто було б осучаснитисписки літератури для низки ОК відповідно до нових видань із лінгвістики та літературознавства (наприклад, ОК 12 «Синтаксис СУМ: пунктуаційні норми» містить джерела 1951 р., 1965 р.; ОК 13 «Стилістика СУМ: стилістичні норми» – найновіше джерело – 2009 р.).

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії регламентується п. 9.4. Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/fkmfu>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/fkmgp>). Вибіркові дисципліни представлені двома блоками: ВБ 1 «Політична лінгвістика» – 18 ОК, ВБ 2 «Бізнес-лінгвістика» – 20 ОК. Ознайомитися з блоками вибіркового ОК та їх РПНД можна на сайті ННІФ (<http://surl.li/ghind>), а також в індивідуальному кабінеті здобувача в системі «Triton» (<http://surl.li/getvx>). Здобувачі вищої освіти мають право обирати обов'язкові та вибіркові ОК іншої ОП того самого освітнього рівня за погодженням із деканом факультету / директором інституту. У Звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічі зі студентами ЕГ було встановлено, що вони ознайомлені із процедурою вибору ОК.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У 8 семестрі здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику з перекладу та редагування (обов'язкова ОК 28, ПРН 1, 3, 6, 14). У кабінеті НА на запит подано інформацію про бази практик та скани відповідних документів (<http://surl.li/gnzen>).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти soft skills. Соціальні навички формуються під час самостійної роботи, комунікації в групах, дискусій. Сприяють розвитку soft skills низка дисциплін: соціальні та громадянські компетентності (ОК 4, 5, 7 та ін.); соціокультурні компетентності (ОК 2, 17, 19, 27 та ін.); світоглядні та психологічні компетентності (ОК 3, 15 та ін.); комунікативні компетентності (16, 18, 22 та ін.). Вагомою також є виробнича практика (ПРН 1, 3, 5, 6). Здобувачі вищої освіти долучаються до соціальної роботи: діяльність у Студпарламенті, волонтерські проекти.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійного стандарту немає.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

роботи дозволяють досягти ПРН й відповідають нормам «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (<http://surl.li/fkmfu>). Відповідно до навчального плану ОПП кореляція аудиторного та самостійного навантаження в межах ОК становить переважно 36 % до 50 %, що не порушує вимогу щодо аудиторного навантаження дисциплін, які пропонуються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання за дуальною формою не відбувається.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на ОП визначаються та регулюються Правилами прийому до КНУ у 2022 році, Положенням про Приймальну комісію КНУ, Положенням про Апеляційну комісію КНУ. Вони є чіткими та зрозумілими, не містять жодних дискримінаційних положень та доступні для всіх зацікавлених сторін на офіційному веб-сайті університету (<https://vstup.knu.ua/rules>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Конкурсний відбір на навчання за цією ОП у 2022 році проводився на основі наявності в абітурієнтів повної загальної середньої освіти за результатами національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання у 2019-2021 р.р. та розгляду мотиваційних листів. Враховуючи особливості програми, велика увага при вступі приділялася інформації про особисту зацікавленість абітурієнта у вступі саме на цю програму та відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах діяльності, власні сильні та слабкі сторони, які викладалися у мотиваційних листах.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Університет має та ефективно застосовує досить широку нормативно-правову базу щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, які викладені у цих документах, є цілком чіткими та зрозумілими й здійснюються на основі системи накопичення, перенесення і визнання кредитів (Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS)).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені Положенням про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>, яке затверджене наказом ректора № 86-32 від 07.02.2023. Під час опитування НПП, які викладають на програмі, заявили, що в здобувачів є можливість пройти курси в системі неформальної та інформальної освіти, проте поки вони такою можливістю не скористалися.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

На навчальних заняттях, крім традиційних форм і методів, використовуються активні, зокрема проблемного, пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання. Враховуючи сучасні реалії воєнного стану в країні, навчання в університеті є дистанційним.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК шляхом оприлюднення РПНД на початку навчального року на сайті ННІФ (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramu/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-01-uampr-bak/>). Додатково кожен викладач надає здобувачам усю необхідну інформацію щодо ОК на першому занятті. Перед проведенням практик, кваліфікаційних робіт для здобувачів проводяться настановчі конференції, на яких присутні гарант ОП та керівники практик, кваліфікаційних робіт.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Зразковим, на наш погляд, є широкий спектр заходів, які забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми: студенти активно залучені до тренінгів, відкритих лекцій, зустрічей із фахівцями, об'єднань студентів у наукові товариства, участі у наукових конкурсах та олімпіадах. Це всіляко сприяє поєднанню навчання та досліджень за ОП. Крім того, здобувачі за програмою беруть активну участь в наукових проєктах і заходах за участю молодих учених. Це передусім, щорічні міжнародні конференції “Нові виміри сучасних філологічних досліджень: міждисциплінарний підхід” (https://drive.google.com/file/d/1loZo5YbNHMBTIIFvCw3oJ_tblMA8ZVFz/view), “Філологія XXI століття: нові дослідження і перспективи” (https://drive.google.com/file/d/15ydauAKsQK71sChi_6hHmbAVPSOVrRDS/view), “Мова, література, переклад у комунікативному просторі сучасного світу”: (https://docs.google.com/document/d/1D16SvrG_cMIEYNz2af4_Uv3oxzr9CokXSroySD5_Xw/edit) тощо. Здобувачі А.Ворушило та Т. Мошковська виступали на Всеукраїнській конференції “Мова, література, переклад у комунікативному просторі сучасного світу” 4-5 листопад 2021 р. з доповіддю “Суржик у молодіжному середовищі: виклики сьогодення». Вони також виступали на Студентському круглому столі “Нова мова», Секція: Мова як світ світів. Граматика і поетика текстових структур. Здобувачі також виконують проєкти у співпраці зі студентами кафедри слов'янських і східноєвропейських мов та культур Університету Індіани, США, в якості консультантів для підготовки американськими студентами презентацій з окремих тем із “Вступу до української культури”. Здобувач С.Сольона перемогла в конкурсі на кращий переклад прозового твору з англійської мови. Здобувач 2 к. О. Чумак посіла 3 місце (серед студентів КНУ), а здобувач 4 к. О. Дерман – 1 місце на університетському й на міському етапах у XXIII Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика. Здобувачі активно задіяні в у підготовці курсових та кваліфікаційних робіт бакалавра з проблем редагування й перекладу, при цьому НПП активно залучаються в якості наукових керівників. Під час навчальних занять здобувачі виконують есе, аналітичні записки, дослідницькі проєкти, які містять елементи наукової та дослідницької діяльності. Таким чином, КНУ забезпечує високий рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст ОК систематично оновлюється. Зокрема щорічно переглядається зміст ОК Психолінгвістика, Соціолінгвістика, Лексикологія і фразеологія сучасної української мови: практика слововживання, Практична риторика, Мовленнєвий етикет з урахуванням нових підходів щодо інтерпретації та аналізу семантики текстів. На разі в освітньому процесі за програмою використовується найновіший матеріал. Майже всі вибіркові ОК є новітніми й авторськими, тому НПП планують переглянути їх після декількох років апробації. Більшість ОК доповнена темами для самостійного

опрацювання здобувачами. Це забезпечує розвиток їх аналітичних здібностей, уміння робити й формулювати висновки з філологічної проблематики.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження в КНУ тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності. У Відомостях самооцінювання та у Звіті ЕГ є приклади навчання здобувачів за програмами академічної мобільності. Гарант ОП О.Суховій здобула стипендію університету Індіани як віртуальний запрошений учений Програми позаштатних стипендіатів "Університет Індіани-Україна 2022-23", США (15.09.2022 р. – 30.08.2023 р.) і в межах цієї програми організувала співпрацю між здобувачами цього університету та здобувачами ОП, яка акредитується.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Здійснення контрольних заходів на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/cyuno>). Пункт 4 Положення «Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і контролю» визначає такі форми контрольних заходів як діагностичний, поточний і підсумковий контроль. У Звіті ЕГ зазначено, що здобувачі в повній мірі ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання. Інформування здійснюється шляхом усного повідомлення під час першого заняття, ознайомленням з РПНД, які розміщені у вільному доступі на освітній платформі ЗВО.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів на ОП здійснюється відповідно до вимог Стандарту Філології, зокрема у формі атестаційного екзамену, що регламентується п. 4.6 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ <https://cutt.ly/e23pygm>, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в ЗВО (<http://surl.li/akymz>), Наказом № 151-32 від 21.03.2022 р. «Про особливості проведення занять у період з 04.04.2022» (<http://surl.li/fdrwo>) та Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у ЗВО (<http://surl.li/ipsg>). Іспит відповідає Стандарту вищої освіти та складається з теоретичної та практичної частини, а критерії оцінювання є прозорими. Також доступною є Програма підсумкового іспиту з англійської мови. Кваліфікаційна робота спрямована на досягнення ЗК6, ЗК7, ЗК11, ЗК12, ЗК 13, ФК7, ФК8, ФК9, критерії оцінювання та рекомендації до написання є доступні на сайті ЗВО (<https://drive.google.com/file/d/1Tv4as3-pyDPztqCI8IJ7BrL1VwNBWzal/view>).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО (<http://surl.li/cyuno>), Наказом № 151-32 «Про особливості проведення занять у період з 04.04.2022 р.» (<http://surl.li/fdrwo>), Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у ЗВО (<http://surl.li/ipsg>), а також Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КНУ. На ОП не було випадків оскарження результатів чи повторного проходження контрольних заходів здобувачами.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регулюються Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ, Етичним кодексом університетської спільноти (<http://surl.li/ipss>); Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (<http://surl.li/dsxik>), Ухвалою вченої ради університету «Про репутаційну політику КНУ» <https://cutt.ly/w23ASSU>;

Ухвалою вченої ради університету «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>). Позитивною практикою, вартою наслідування, є регулярні заходи щодо популяризації академічної доброчесності, зокрема на ОП регулярно проводяться воркшопи, вебінари для популяризації академічної доброчесності, зокрема вебінар “Академічна доброчесність як дієвий механізм забезпечення якості освіти” (04.04.23), “Академічна доброчесність як актуальна потреба сучасності” (30.01.23), “Академічна доброчесність в усіх аспектах наукової діяльності” (23.05.20).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Для здійснення освітнього процесу на ОП задіяні викладачі високої академічної кваліфікації, що підтверджується науковими ступенями, вченими званнями, публікаціями, участю в конференціях, міжнародних проєктах, роботою в складах спеціалізованих вчених рад. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає «Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності», їх компетентності, наведені в «Відомостях про самооцінювання» (Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП), співвідносяться з ОК, забезпечуючи досягнення визначених програмою цілей та ПРН. Погоджуємося з думкою ЕГ, що публікаційну активність за останні п'ять років деяких викладачів недостатня відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів регулюються відповідно до Порядку проведення конкурсного добору у КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>) та Положень про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ (<http://surl.li/akuev>). Процедура конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад є відкритою, прозорою, об'єктивною та незалежною, орієнтованою на оцінку професіоналізму та викладацьких якостей претендентів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Невід'ємною складовою організації та реалізації освітнього процесу в КНУ є залучення стейкхолдерів ОП. У 2020 р. було прийнято Положення про ради роботодавців у КНУ, які сприяють покращенню якості освітніх послуг та підготовці фахівців за ОП. У ЗВО відкрито Центр «Дія. Бізнес. КНУ» і вже відбулися перші тренінги для академічної спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/news/11434>). Представники роботодавців проводять майстер-класи для студентів ОП. Приклади знаходимо у Відомостях самооцінювання й у Звіті ЕГ.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До проведення занять, керівництва практикою здобувачів за ОП КНУ залучає професіоналів практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Студентів цієї ОП направляють на виробничу практику до громадських організацій, комерційних установ, видавництва та інших закладів, де вони безпосередньо спілкуються з потенційними роботодавцями на робочому місці, а також у ході виконання виробничих завдань беруть до уваги рекомендації та зауваження працевдавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Сприяння професійному розвитку викладачів ОП здійснюється завдяки підвищенню їхньої кваліфікації, що є обов'язковою складовою системи якості освіти КНУ, відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та НПП КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>), та невід'ємною умовою при укладанні контракту на посаду. Можливості для підвищення кваліфікації створюються за допомогою Інституту післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>) та Відділу академічної мобільності КНУ (<https://cutt.ly/SoLroS6>). КНУ також забезпечує проведення різноманітних короткотермінових тренінгів щодо різних аспектів якості освіти.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

КНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включаючи професійне і матеріальне заохочення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

КНУ має достатні фінансові й матеріально-технічні ресурси, розвинену соціальну та цифрову інфраструктуру, а також навчально-методичне забезпечення для реалізації ОП та досягнення її цілей і ПРН. ЕГ переконала, що здобувачі мають вільний доступ до електронних іноземних і вітчизняних ресурсів (<https://cutt.ly/Q4zqwcV>); до бібліотечних фондів: наукової бібліотеки ім. М. Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua>) з доступом до фондів і електронних каталогів та реферативної бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science; спеціалізованих бібліотек мовно-інформаційних центрів (<https://philology.knu.ua/struktura-if/tsestry/>), кафедри ТПП з англійської мови, читального залу ННІФ. Є вільний доступ до Wi-Fi, у розпорядженні студентів комп'ютерні класи та комп'ютеризований кабінет філологічної літератури. Для реалізації ОП використовують лінгафонний кабінет, лабораторію експериментальної фонетики (<https://cutt.ly/r9MQit7>), комп'ютерної лінгвістики.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Академічний персонал і здобувачі КНУ мають безоплатний та безперешкодний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для реалізації навчання, викладацької та наукової діяльності та для досягнення ПРН за ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище КНУ відповідає встановленим санітарно-гігієнічним вимогам, нормам пожежної безпеки, є пропускна система та відеоспостереження, приміщення та територія мають все необхідне обладнання, регулярно проходять внутрішні та зовнішні перевірки.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів освіти проводиться кураторами, НПП та деканатом, як при особистих консультаціях, так і в процесі проведення семінарів, загальних зборів тощо. Освітня підтримка відбувається відповідно до навчального плану (на сайті КНУ, ННІФ, у системі автоматизації Triton Student (<https://student.triton.knu.ua>) та на інформаційних стендах, де оновлюються відомості про освітній процес: розклад занять, графіки консультування та ін.), в інформаційній мережі Triton Student доступні рейтинги успішності здобувачів; освітня підтримка відбувається у межах програм міжнародної співпраці, академічного обміну, що реалізуються за підтримки відділу міжнародної співпраці та відділу академічної мобільності.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

КНУ реалізує сучасні тенденції інклюзивної освіти та забезпечує необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами. Серед здобувачів вищої освіти за ОП осіб з особливими освітніми потребами немає

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У КНУ реалізується чітка політика щодо запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи такі, що пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Для реалізації цієї політики в університеті на підставі актів антикорупційного законодавства України розроблено та впроваджено низку положень, кодексів та програм, які визначають механізм їх запобігання та процедуру врегулювання, відповідальні органи, забезпечують їх доступність для всіх учасників освітнього процесу. В період реалізації ОП випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не траплялося.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Відповідно до п. 2.4 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ (друга редакція, 2022 р.) (<http://surl.li/fbfqw>) порядок розроблення, розгляду і затвердження ОП, дотримання принципів та процедур забезпечення якості (моніторинг, оцінювання, внутрішня акредитація, періодичний перегляд, порядок припинення) регламентується Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/ejlkd>). Під час інтерв'ю гарант пояснила, що перегляд ОП мав місце у восени 2019 р. після появи чинного Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія (наказ МОНУ № 869 від 20.06.2019 р.). Чинна ОП оприлюднена на сторінці ННІФ (<https://philology.knu.ua/osvitniprohamy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-10-b-p/>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залучення студентів та органів студентського самоврядування до реалізації політики забезпечення якості освітньої діяльності передбачено Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ (п. 12.3.5.) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Студенти безпосередньо залучені до перегляду ОП, а їхні пропозиції враховуються. У Звіті ЕГ зазначено, що ЕГ з'ясувала, що восени 2021р. здобувачі брали участь у обговоренні освітнього контенту ОП на засіданні кафедри УМПЛ, що підтвердили студенти Іохим М. (2 к.) і Дерман О. (4 к.) (витяг з протоколу № 4 від 2.11.2021 р.). . Водночас, окрім зазначеної зустрічі, на яку були запрошені здобувачі, ЕГ не отримала підтвердження проведення спільних обговорень особливостей реалізації та оновлення ОП за участю студентів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості ОП унормовано в Положенні про ради роботодавців у КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1466>). Проведена ЕГ зустріч із фокус групою роботодавців підтвердили факт їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У КНУ моніторинг професійної діяльності випускників програми здійснюється випусковими кафедрами. Оскільки за цією ОП випускників ще немає (програма введена в дію 2019 р.), інформація щодо працевлаштування здобувачів освіти та їх кар'єрного зростання відсутня.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Структура внутрішнього забезпечення якості освіти побудована з п'яти рівнів, між якими розподіляються повноваження й обов'язки щодо виконання окремих функцій (с. 15-16). У ЗВО функціонує відповідний підрозділ – відділ забезпечення якості освіти (<https://knu.ua/ua/departments/eqad>), який здійснює системний контроль за якістю освітнього процесу в університеті, координує роботу щодо моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, якості надання освітніх послуг, узгодження дій усіх структурних підрозділів університету з питань реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація цієї ОП є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості. Внутрішня система забезпечення якості передбачає наявність багаторівневої структури з повноваженнями та обов'язками представників відповідних структурних підрозділів ЗВО на етапах формування та подальшої реалізації ОП, зокрема, проведення внутрішнього моніторингу за участі здобувачів вищої освіти (шляхом опитування здобувачів щодо рівня їх задоволеності ОП та якістю надання освітніх послуг), робочі зустрічі з академічною спільнотою, роботодавцями та іншими стейкхолдерами освітнього процесу. НПП, які забезпечують ОК з мовознавчих дисциплін, є викладачами, що мають потужний фаховий потенціал.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються законодавством України та внутрішньою нормативною документацією ЗВО, зокрема Статутом Університету (<https://cutt.ly/G8UTti8>), Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018-2025 р.р. (<https://cutt.ly/u8UTgNe>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (розділи 4-6) (<https://cutt.ly/X8UTbqM>), Етичним кодексом університетської спільноти (<https://cutt.ly/D8UTRCS>), Положенням про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у КНУ (<https://cutt.ly/O8UTOXG>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/T8UTDme>), Положенням про Науково-методичну раду (<https://cutt.ly/18UTH6S>), Положенням про гаранта освітньої програми у КНУ (<https://cutt.ly/98UTZGQ>), Положенням про порядок реалізації права на академічної мобільності (<https://cutt.ly/n8UTBkC>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (<https://cutt.ly/J8UT8fo>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/V8UT5aB>), Антикорупційною програмою (<https://cutt.ly/e8UYe8z>).

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ОП 2019 р. (квітень) та 2019 р. (листопад) з рецензіями на них та обидва навчальні плани оприлюднені на сайті ННІФ: <https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-oprusy-op-ta-proh-nd/035-01-uampr-bak/>. На сайті розміщено електронну пошту гаранта ОП o.sukhovii@knu.ua, на яку можна надсилати свої зауваження і рекомендації щодо забезпечення якості освітнього процесу на ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОП (гарант, склад проектної групи, описи ОП за 2019 р. (квітень) та 2019 р. (листопад), відповідні навчальні плани, РПНД (обов'язкові та вибіркові ОК), практична підготовка, рецензії і відгуки стейкхолдерів, відгуки випускників) представлена на сайті ННІФ (<https://cutt.ly/27AszqX>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.Рекомендуємо щорічно моніторити вимоги ринку праці та нові надбання у галузі філології з метою вдосконалення ОП. 2. Рекомендуємо у новому навчальному році з вересня 2023 р. організувати зустрічі зі студентством, роботодавцями і випускниками для обговорення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1.Рекомендуємо до початку нового навчального року узгодити ЗК, ФК і ПРН з Таблицею 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2.Рекомендуємо до нового навчального року (2023 – 2024 н.р.) осучаснити бібліографічний апарат РПНД.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо у новому навчальному році (2023-2024) організувати заходи для студентів за ОП з метою ознайомлення з можливостями академічної мобільності та навчання у межах неформальної освіти та поінформувати про процедури перезарахування результатів навчання за такими програмами.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо поглиблювати позитивні практики навчання та викладання за ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо розвивати позитивний досвід пропагування принципів академічної доброчесності серед студентів та викладачів за ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо викладачам за ОП здійснювати публікацію наукових праць за тематикою освітніх компонентів, які вони викладають, та у подальшому вказувати у Відомостях самооцінювання ОП праці лише за останні п'ять років.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо оновлювати та вдосконалювати інфраструктуру ЗВО та інформаційні, методичні, навчальні ресурси, необхідні для навчання, викладацької та наукової діяльності НПП у межах освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1.Рекомендуємо започаткувати практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. 2. Рекомендуємо у новому навчальному році 2023-2024 активно залучати до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості здобувачів за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо дотримуватися практики своєчасного оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті точної та достовірної інформації про освітню програму.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ